

EXPRESS CODZIENNY

Za Redakcję i Wydawnictwo: Stefan Niedrzyński, Keke ul. Sienkiewicza 32

10 gr

Piątek 10 września 1937 r.

Straszna masakra uchodźców

Od bomb japońskich zginęło kilkaset osób i tyleż jest rannych

SZANGHAJ. Chińska agencja Central News donosi, że Japończycy zbombardowali w pobliżu dworca Sung-Kiang pociąg, wiozący uchodźców z Szanghaju. Skutkiem tego bombardowania kilkadziesiąt osób jest zabitych, a kilkaset rannych.

Z dalszych depeš wynika, że podczas bombardowania zginęło 300 do 400 Chińczyków.

BĘDZIEMY BOMBARDOWAĆ!

Chińskie Ministerstwo Spraw Zagr. skierowało notę do przedstawieli mocarstw, w której oświadcza, iż lotnictwo chińskie z powodu blokady japońskiej będzie zmuszone do wszczęcia akcji przeciwko japońskim okrętom wojennym.

Chiny proszą, by okręty wojenne i handlowe mocarstw przyjaźnie usposobionych do Chin nie zbliżały się do okrętów wojennych i transportów

Szefowie sztabów fińskiego i estońskiego

Dn. 8 b. m. w południe przybyli do Warszawy samolotem Polskich Linii Lotniczych „Lot” gen. Reek, szef estońskiego sztabu generalnego i gen. Oesch, szef fińskiego sztabu generalnego wraz z towarzyszącymi im oficerami zagranicznymi i polskimi.

Minister Beck w Paryżu w tany przez ministra francuskiego

Minister Beck przybył w środę do Paryża o godz. 10.45. Na powitanie ministra polskiego przybył na dworzec Północny min. spraw zagr. Delbos w towarzystwie wyższych urzędników Ministerstwa, ambasador R. P. Łukasiewicz, jak również

japońskich, by nie narażać się na niebezpieczeństwo.

JAPONCZYCY COFAJĄ SIĘ

Chińska agencja Central News donosi, że wojska japońskie posuwające się od Jukungu w kierunku zachodnim zostały odparte i cofnęły się aż do drogi Szanghaj — Wusung. Na odcinku Setselin wojska japońskie cofnęły się do znajdujących się tam fortów i są oblegane przez oddziały chińskie.

Ta sama agencja donosi, że wzdłuż wybrzeży Szantungu płyną w kierunku południowo-zachodnim 3 japońskie okręty wojenne, z których jeden jest lotniskowcem.

BRONIA SIĘ DZIELNIE

Pomimo trwającego bez przerwy bombardowania pozycji chińskich przez baterie japońskie — Chińczycy utrzymali prawie wszystkie swe stanowiska z wyjątkiem pola wysięgowego, które zajęli Japończycy.

Przez cały dzień były czynne samoloty japońskie, które zasypywały bombami okopy chińskie.

NIE WIEDZIE SIĘ JAPONCZYKOM

Informacje, nadchodzące do Szanghaju z różnych źródeł na temat operacji ostatnich dwóch dni, wskazują, że ofensywa japońska, zmierzająca do osiągnięcia Wang-Pu na froncie szanghajskim i Wusung, rozwija się z trudnością.

Siły chińskie stawiają skuteczny opór, przechodząc niejednokrotnie do kontrofensywy. Według tych danych, Japończycy czekają na wyładowanie przybywających ciągle posiłków, by rozpocząć zapowiedzianą od tygodnia wielką ofensywę.

Japończycy obliczają, że siły ich wynosić będą wówczas ok. 80 tys. ludzi wobec 150 tysięcy armii chińskiej, wzmocnionej jeszcze przez znaczne rezerwy skoncentrowane między Su-Czeu i Szanghajem.

Z Szanghaju widać samoloty japońskie, startujące z lotnis-

ka urządnego przy drodze Szanghaj — Wusung tuż obok dzielnicy międzynarodowej.

Japończycy wyładowują liczne tanki i inny sprzęt broni zmotoryzowanej, ale fachowcy wątpią w jej skuteczność w terenie falistym i poprzecinany licznymi kanałami.

Włochy nie wezmą udziału w konferencji śródziemnomorskiej?

RZYM. Włoskie koła półurzędowe krytycznie oceniają odpowiedź, jaką Rosja Sowiecka przesłała Francji i Anglii w sprawie udziału w konferencji śródziemnomorskiej.

Odpowiedź sowiecka, oskar-

żająca Włochy o akty korsarstwa, żądając wyjaśnienia z powodu zaproszenia Niemiec oraz proponując zaproszenie rządu walenckiego, stwarza — zdaniem kół włoskich sytuację, w której udział Włoch w konfe-

rencji śródziemnomorskiej staje się wątpliwy.

„Tribuna”, mówiąc o odpowiedzi sowieckiej, pisze: „Jest rzeczą jasną, że Sowiety pragną przeniesić na konferencję w Nyon swoje prowokacyjne manewry antyfaszystowskie oraz dzięki swemu groteskowemu i niedopuszczalnemu oskarżeniu uczynić z konferencji trybunał międzynarodowy, mający sędzić Italię”.

Nie do pomyslenia, są propozycje Sowieców co do zaproszenia na konferencję rządu walenckiego, tym bardziej, że w konferencji nie ma brać udziału Portugalia, mimo, że państwo to posiada niezaprzeczalne interesy śródziemnomorskie.

Aby znaleźć wyjście z sytuacji — dochodzi do wniosku „Tribuna” — Londyn i Paryż powinny ograniczyć debatę śródziemnomorską do spraw wyłącznie technicznych, oraz zając energiczne stanowisko wobec Sowieców.

Rewolta w Paragwaju stłumiona

Wojsko wraca do koszar

ASSUNCION. Rząd pod kierownictwem Payva opanował sytuację. Wojsko wezwane do Assuncion otrzymało polecenie powrotu do swych garnizonów.

Wydano szereg zarządzeń, mających na celu zapobieżenie wszelkim nowym rozruchom. W stolicy odbywają się manifestacje na rzecz rządu Payva.

Zmiany na stanowiskach wojewodów białostockiego, lubelskiego, krakowskiego i poleskiego

Na stanowiskach wojewodów zaszły następujące zmiany:

Z dotychczas zajmowanych stanowisk zwolnieni zostali wojewoda białostocki Stefan Kirtiklis, wojewoda lubelski dr. Józef Rozniecki, oraz wojewoda krakowski Michał Gnoiński.

Jednocześnie mianowani zostali: wojewodą lubelskim dotychczasowy wojewoda poleski — Jerzy Albin Tramecourt, na stanowisko zaś wojewody poleskiego powraca Wacław Kostek - Biernacki, wojewodą krakowskim mianowany został

dotychczasowy prokurator Sądu Okręgowego w Przemyśle dr Józef Tyminiński, wreszcie wojewodą białostockim mianowany został dotychczasowy starosta w Kaliszu, Henryk Ostaszewski.

Kilka dni spędzi Mussolini w gościnie u sprzymierzeńca niemieckiego

BERLIN. W kołach politycznych twierdzą, że przyjazd Mussoliniego do Niemiec nastąpić ma 24 b. m.

Pierwszym etapem podróży Mussoliniego będzie prawdopodobnie Monachium, a nie Obersalzberg. Tu Mussolini przyjęty zostanie przez kanclerza.

Po jednodniowym pobycie

uda się Mussolini 26 b. m. na manewry do Meklemburgii, gdzie również spędzi jeden dzień.

Po manewrach w Meklemburgii przybędzie Mussolini do Berlina, gdzie przygotowują mu niezwykle uroczyste przyjęcie. Pobyt Mussoliniego w Berlinie obliczony jest na dwa dni.

Penury bilans blokady Chin

Miliony rybaków pogrążonych w nędzy

SZANGHAJ. Mimo, że chiński handel zewnętrzny odbywa się wyłącznie za pośrednictwem statków cudzoziemskich, blokada japońska dała się dotkliwie we znaki gospodarstwu chińskiemu.

Blokada uniemożliwiła zupełnie niezliczoną ilość dzonek oraz ok. 700 parostatków o łącznym tonażu 180 tys. ton, które kursowały pod flagą chiń-

ską. Miliony rybaków blokada pogrążyła w nędzy i pozbawiła zarobków przeszło 25 tys. marynarzy.

Również interesy obcokrajowców są narażone na szwank wskutek blokady, zwłaszcza w Hong-Kongu, do którego portu przybyło w ciągu ostatniego roku ok. 20 tys. statków chińskich.

Królowa Polskiego Morza

Uroczystości koronacyjne w Swarzewie

Dnia 8 bm. odbyła się w Swarzewie nad morzem polskim koronacja cudownej, od wieków czczonej przez lud kaszubski figury Matki Boskiej Swarzewskiej na Królowę Polskiego Morza.

Plac, gdzie odbywała się uroczystość zaległo około 40 tys. ludzi, otaczających ołtarz polowy, w którym umieszczona została statua Matki Boskiej.

Uroczystość rozpoczęła się konsekracją dzwonu koronacyj-

nego o wadze 7 i pół centnara. Konsekracji dokonał biskup sufragan chełmiński Konstanty Dominik, po czym w procesji wprowadzony został biskup morski ks. dr. Okoniewski, który jako legat papiewski po odczytaniu dekretów watykańskich, w imieniu Jego Świątobliwości Piusa 11-ego dokonał aktu koronacji wśród bicia dzwonu koronacyjnego i głębokiego zruszenia obecnych.

Następnie kr. biskup Okoniewski odprawił mszę św. i wygłosił kazanie. Uroczystość na placu koronacyjnym zakończyła się przez wniesienie cudownej figury Królowej Polskiego Morza do kościoła.

W koronacji wzięli udział przedstawiciele władz państwowych, wyższe duchowieństwo i kler z całej diecezji oraz przedstawiciele prasy, świata artystycznego i kulturalnego Pomorza.

Prześladowania Polaków w Niemczech

Słowa, które nie nabrały rumieńców życia — Niemcom dobrze w Polsce — Jedyna gazeta polska w Rzeszy zagrożona — Nauczanie pod terrorem — Walka z polskim duchowieństwem — Opinia domaga się odwetu

Przed tygodniem zwracaliśmy uwagę na prześladowania Polaków w Gdańsku. Nie wspomnieliśmy wówczas, że los Polaków w Niemczech jest godny pożałowania, bo jest to rzecz powszechnie znana.

Po zawarciu umowy z Niemcami zdawało się, że sytuacja Polaków ulegnie poprawie. Kanclerz Hitler oświadczał wielokrotnie, że narodowy socjalizm nie pragnie nikogo wynaradawiać. Niedługo trzeba było jednakże czekać, by stwierdzić, że system hitlerowski potrafi znacznie szybciej i skuteczniej niszczyć polskość, niż wszystkie poprzednie osławione metody germanizacyjne.

Słowa kanclerza Hitlera pozostały jedynie słowami, gdyż władze lokalne tępią wszystko co nosi znamiona polskości. W prasie polskiej wielokrotnie wskazywano już na to, że taka polityka niemiecka utrudnia utrzymanie dobrych stosunków sąsiedzkich między obu państwami.

Podkreślano, że Polska posiada mniejszość niemiecką, która aczkolwiek liczebnie znacznie słabsza, korzysta z wszystkich swobód obywatelskich i ma możność kulturalnego rozwoju narodowego.

Odnośne cyfry same mówią za siebie. Na terenie Polski wychodzi kilka niemieckich pism codziennych, cały szereg tygodników, miesięczników. Niemcy posiadają wiele szkół powszechnych i średnich utrzymywanych przez Państwo Polskie oraz jeszcze większą ilość prywatnych.

Jeżeli z drugiej strony poró-

wnać stan posiadania Polaków w Niemczech, to jest więcej aniżeli smutny. Jedna, jedyna szkoła średnia istnieje dopiero od roku. Na Śląsku Opolskim ukazują się tylko jedna gazeta codzienna i ta podlega ciągłym represjom, a po ostatnich zarządzeniach wobec redaktora Pieniężnego był jej jest zagrożony. Brak szkół polskich, na rodziców wywiera się nacisk, by zapisywali dzieci do szkół niemieckich. Mało tego!

Najwyższy dyktarz na Śląsku Opolskim Wagner oświadczył niemieckim nauczycielom nie mniej i nie więcej:

„Pakt pokoju z Polską nie ma nic wspólnego z walką o ten kraj, ponieważ nie może on mieć z nią nic wspólnego... Mogę zapewnić panów, że był to ostatni rok, w którym można tam było odprawiać polskie nabożeństwa. Każdego duchownego, który wygłasza polskie kazania lub odprawia polskie nabożeństwa, będę wzywał osob-

no do mego biura i u mnie będzie on musiał bezwarunkowo oświadczyć, że nigdy więcej nie odprawi polskiego nabożeństwa lub kazania. O ile odmówi, to wtedy będziemy mogli nareszcie wszystkich tych panów zamknąć do więzienia wtedy z nimi...

Będziemy również tworzyć w szkołach wspólne obozy i będzie tam żyć młodzież polska razem z niemiecką całymi tygodniami, gdzie wpoi się jej niemieckość.

Tym panom tak rozpalimy ziemię pod nogami, że będą już wiedzieć, skąd wiatr wieje.

Nawet polsko brzmiące nazwiska muszą być zmienione. Mniejszości musi się wpoić, że Polak równa się u nas czyszcicielowi butów”.

Oto wyjątki z przemówienia najwyższego przedstawiciela władzy państwowej i partyjnej na Śląsku Opolskim. Do słów tych nie jest potrzebny żaden komentarz.

W obliczu tej fali germanizacyjnej zrozumiała jest uchwała Syndykatu Dziennikarzy Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego, która

wobec systematycznych prześladowań prasy polskiej w Niemczech, wzywa dziennikarzy zorganizowanych w wymienionym syndykacie do zerwania wszystkich stosunków z dziennikarzami niemieckimi w Polsce wyznającymi ideologię narodowego socjalizmu.

Dalsze uchwały głoszą, że dziennikarze polscy nie będą brali udziału w konferencjach na których zaproszeni będą również przedstawiciele prasy niemieckiej, wreszcie Syndykat Śląski wyraża przekonanie, że naczelną organizacją dziennikarstwa polskiego, Związek Dziennikarzy R. P., da wyraz swojemu stanowisku wobec grożącego zniszczenia prasy polskiej w Niemczech.

W niektórych kołach odzywają się głosy, domagające się zastosowania odwetu.

Pogański ślub w lesie

według ceremoniału hitlerowskiego

W ostatnich czasach na terenie W. M. Gdańska daje się zauważyć wzmocniona propaganda w celu pozyskania liczniejszych zwolenników dla nowopogańskiej wiary, opartej na kulcie „Führera - Hitlera”.

Szczególnie dużo ewangelików i hitlerowców elity S. S. (sztafety ochronne) przeszło na nową religię. Ceremoniał i rytuał nowej wiary coraz częściej ostatnio stosowany jest w praktyce, czego dowodem onegdaj-

Sopotkim.

W lesie ustawiono ołtarz, przykryty czerwonym sukniem. W miejscu, gdzie zwykle stoi krzyż, ustawiono swastykę, jako symbol nowej religii. Również po obu stronach ołtarza ustawiono chorągiewki ze swastyką.

Pan młody, działacz partyjny narodowo-socjalista z Sopot oraz panna młoda w welonie, stanęli przed ołtarzem, aby otrzymać błogosławieństwo z rąk p. Kossacka, zastępcy szefa

partii narodowo-socjalistycznej w Sopocie.

P. Kossack w roli kapłana nowej wiary udzielił młodej parze ślubu, po czym bezpośrednio wygłosił do nowożeńców pary oraz do obecnych gości kazanie, w którym podkreślał wierność wobec Hitlera, partii narodowo-socjalistycznej oraz wobec dogmatów i ideałów nowego światopoglądu hitlerowskiego.

Po ceremonii ślubnej w lesie nastąpiła wesoła uczta

Wyrok na Fleischerową i jej współników

został wczoraj wydany przez sąd w Krakowie

KRAKÓW. Wczoraj wśród ogólnego napięcia na sali zapadł wyrok w sprawie Hindy vel Heleny Fleischerowej i tow.

Punktualnie o godz. 12-iej w południe sąd w składzie: przewodniczący wiceprezes S. Okr. Fr. Nowosielski, S. S. O.: Wasilewski i Kronenberg ogłosił wyrok, postanawiając uznać winnymi:

Hindę vel Helenę Fleischerową, Esterę vel Ernę Faerberową, Izydora Fleischera i Józefa Hochmana, iż świadomie współdziałali w związku, mającym na celu nakłanianie władz i urzędów do nadużycia, z tym, że Wanda Parylewiczowa w sferach urzędowych miała interweniować i interweniowała, i skazać na to:

Hindę vel Helenę Fleischerową na 3 lata więzienia z pozbawieniem praw obywatelskich i publicznych praw honorowych na lat 10.

Izydora Fleischera, Esterę Faerberową po 1 roku więzienia z pozbawieniem obojga praw honorowych na przeciąg lat 3, zaś

Józefa Hochmana na 2 lata więzienia z pozbawieniem praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na przeciąg lat 6.

Nadto uznać Hindę Fleischerową winną, iż ofiarowała usługi interwencyjne asesorowi są-

dowemu Synowskiemu i asesorowi notarialnemu Winterowi, proponując im za zapłatę uzyskanie dla nich nominacji, a w innych sprawach interweniowała w urzędach i u władz dla uzyskania stronniczych orzeczeń, — skazując ją za to na rok więzienia, 100 zł grzywny z zamianą w razie jej nieściągalności na 10 dni więzienia, — w łącznej karze wymierzyć jej 3 lata i 6 miesięcy więzienia oraz 100 zł grzywny z zamianą w razie nieściągalności na 10 dni więzienia i utratę praw publicznych i honorowych na lat 10, zaliczając jej na poczet tej kary areszt tymczasowy od 22 czerwca roku 1936 do dnia 9 września roku 1937.

Józefa Hollaendra uznać winnym, iż starał się podstępnie o przyjęcie do służby sądowej Nuchima Kanta oraz starał się o bezpodstawnie przeniesienie sędziego grodzkiego Ożoga na inne miejsce służbowe, skazać go za to na 9 miesięcy więzienia i 50 zł grzywny oraz rok więzienia i 50 zł grzywny z zamianą w razie nieściągalności na 5 dni więzienia — łącznie wymierzono mu karę 1 roku i 6 miesięcy więzienia oraz 50 zł grzywny z zamianą w razie nieściągalności na 5 dni więzienia, zaliczając na poczet kary areszt od 1 lipca 1936 r. do 26 października 1936 r.

Leiba Islera uznać winnym, iż w zamiarze nakłonięcia sędziego apelacyjnego Stanisława Machalskiego do stronniczego rozpoznawania jego sprawy, wykorzystując stanowisko jego — wierzyciela wobec Wandy Parylewiczowej nakłonił ją, by podzegała sędziego do stronniczości — i skazać go na 1 rok więzienia.

Adw. Arnolda Sehneida uniewinnić z oskarżenia dla braku dostatecznych dowodów.

Po ogłoszeniu wyroku przewodniczący ogłosił krótkie motywy wyroku.

Prok. Garbarczyński wnosi następnie o utrzymanie względem Hindy vel Heleny Fleischerowej w mocy aresztu tymczasowego, natomiast co do wszystkich pozostałych skazanych wnosi o zastosowanie aresztu tymczasowego z uwagi na obawę, iż skazani będą uchylali się od wymiaru sprawiedliwości.

Obrońca adw. Arnold w imieniu oskarżonych Izydora Fleischera i Esterę Faerberową oraz Józefa Hollaendra (co do którego przedkłada pełnomocnictwo substytucyjne adw. Aksera) — adwokat Woźniakowski imieniem oskarżonych Izydora Fleischera i Esterę Faerberową, adwokat Rittigstein imieniem oskarżonych Józefa Hochmana i Leiba Islera sprzeciwiają się wnioskowi prokuratora.

Po naradzie sąd postanowił utrzymać w mocy areszt tymczasowy zastosowany względem Hindy Fleischerowej oraz środka zapobiegawczego (kaucji zastosowanej wobec Józefa Hollaendra), natomiast zastosować areszt tymczasowy wobec Józefa Hochmana aż do złożenia przez niego kaucji w kwocie 2000 zł., gdyż zachodzi obawa, że skazany ten wobec wymierzenia mu kary 2 lata więzienia, będzie się uchylał od wymiaru sprawiedliwości.

Co do Estery Faerberowej, Izydora Fleischera i Leiba Islera zastosować jako środek zapobiegawczy dozór policyjny z obowiązkiem meldowania się raz w tygodniu w najbliższym komisariacie Policji Państwowej.

Na tym przewodniczący zamknął rozprawę sądową.

„Czystka” trwa bez przerwy

Nacjonalistów w partii komunistycznej

MOSKWA. W centralnym Komitecie partyjnym Uzbekistanu kierownicze stanowiska — jak donosi prasa — były obsadzone przez nacjonalistów.

W rezultacie przeprowadzonej czystki, redaktor gazety „Prawda Wostoka”, Chasanow został usunięty ze stanowiska. Kierownik wydziału propagandy

Dlaczego zmieniono wojewodów

Zmiany na stanowiskach wojewodów stały się faktem dokonanym. Placówki wojewódzkie objęli bądź nowi ludzie, bądź nastąpiły przesunięcia.

Jak słychać, przegrupowania personalne nie zakończą się na tych czterech województwach. Wielu starszych jest ponoć również niepewnych na swych stanowiskach.

„Czas” przewiduje nawet, że zmieni się główny komendant Policji Państwowej, że gen. Kordian - Zamorski obejmie stanowisko wiceministra. W jakim Ministerstwie? Tego „Czas” nie podaje.

Nasuwa się uparczywie pytanie: Co oznaczają te zmiany? „Goniec Warszawski” podaje następującą odpowiedź:

„Zabiera się jednostki, które nie zdały egzaminu ze zdolności administracyjnych, szczególnie podczas ostatnich wypadków na wschodzie. Mianuje się nowych pod kątem ich talentów administracyjnych. Zmiany te nie wspólnego nie mają z zmianą kursu politycznego. Chodzi tylko o usprawnienie administracji”.

Natomiast „Wieczór Warszawski” idzie w swych wnioskach dalej i stwierdza:

„Nagle te zmiany na wysokich stanowiskach w administracji rządowej, a zwłaszcza powrót płk. Kostka-Biernackiego, rozumiano są jako wprowadzenie systemu „silnej ręki”.

Najważniejszą bowiem jest zmiana wojewody krakowskiego. Już podczas strajku chłopskiego zwracano uwagę na różnice taktyczne między wojewodą lwowskim, dr. Bilińskim, i wojewodą krakowskim, płk. Gnoińskim.

Ten ostatni miał traktować strajk jako akcję legalną, niekaralną, przedstawiając się tylko ekscesom.

Podkreślają, że w zeszłym roku po rozruchach w Krakowie i w niektórych okolicznościach miasta nastąpiła również zmiana na stanowisku wojewody krakowskiego. Mianowicie ustąpił wówczas b. marszałek Sejmu, dr. Kazimierz Świątkiewicz.

Jak widać województwo krakowskie nie ma szczęścia do administratorów.

Znamienne jest ustąpienie p. Kirtiklisa, który poprzednio był wojewodą pomorskim, gdzie zaznaczył się szczególnie jako przeciwnik Str. Narodowego. Obecnie w podległym p. Kirtiklisowi województwie białostockim zdarzały się dość często rozruchy antyżydowskie”.

Jaka jest istotna treść tych zmian, przekonamy się w najbliższym czasie.

Zabity policjant arabski w Jerozolimie

JEROZOLIMA. Na przedmieściu Jerozolimy znaleziono zabitego kilkoma strzałami rawolwerowymi policjanta arabskiego.

W Safed w północnej Palestynie w czasie napadu rabunkowego został zabity jeden Arab.

Splonął francuski bombowiec

BORDEAUX. Wczoraj wieczorem francuski samolot bombowy spadł na lotnisko w Merignac i splonął doszczętnie. Członkowie załogi w liczbie pięciu zostali ciężko ranni.

CZYTAJCIE

Zycie Kobiety

Wesoły kącik

Upór

Na schodach spotkałem synka sąsiadów, 9-cio letniego Kasia. Szedł smutny i zamyślony. Widać było, że początek roku szkolnego wpłynął na jego humor.

Na mój widok mruknął pod nosem.

— Dobry wieczór!

— Chyba „dzień dobry” — zwróciłem mu uwagę. — Dopiero jest pierwsza po południu.

Spojrzał na mnie niechętnie.

— Aha! Pan już też zaczyna się ze mną spierać. Ze też wy dorosli zawsze musicie się nam dzieciom, sprzeciwiać!

— Ależ Kasiu! Teraz jest dzień!

— Ale tu, na schodach jest ciemno. Więc tu jest wieczór. Dlatego na schodach mówię „dobry wieczór”.

— Czegoś taki zdenerwowany?

— Bo mnie złości, że wy dorosli zawsze chcecie na swoim postawić. Na przykład mój nauczyciel w szkole. Ile on mi już krwi napsuł przez swój upór!

— Jak to „przez upór”?

— No bo jest uparty! Co bym nie powiedział, to on musi inaczej. Nigdy się nie możemy zgodzić! Jak ja powiem, że 7 razy 7 jest 42, to on się upiera, że 49. Nigdy mi nie ustąpi! A przecież dzieciom należy ustępować nie wolno ich drażnić, bo potem nerwowo człowiek wyrośnie. Tydzień dziecka, proszę pana, urządzają, a nikt nie pomyślał o tym, żeby nam w szkole nerwów nie psuli!

No bo jak się nie denerwować, kiedy nigdy człowiekowi nauczyciel racji nie przyzna!

Mówi na przykład o przedmiotach przezroczystych i tłumaczy, że przezroczysta to tak rzecz, przez którą wszystko widać. Na przykład szkło.

I potem do mnie się zwraca.

— Kubasiewicz! Wymień mi jeszcze jakąś przezroczystą rzecz.

Więc ja mówię: „dziurka od klucza... A on się do mnie przydziela i upiera się, że jestem osioł! A dla czego, proszę pana? Przecież przez dziurkę od klucza tak samo wszystko widać, jak przez szkło!

Czasem to ma jeszcze gorsze sztuczki.

Raz nam coś opowiadał o sumieniu. Nawet nie wiem co, bo akurat byłem zajęty i grałem z kolegą w stółki.

Aż nagle mnie wyrzywa:

— Kubasiewicz! Powiedz co czujesz, kiedy zrobisz coś złego?

Więc mówię, jak jest, całą prawdę.

— Czuję darcie w uszach, proszę pana.

A on, jak zwykle, uparł się, że nie, że źle, że czuję wyrzuty sumienia. I mi postawił dwójkę.

Za co, proszę pana? Przecież ja naprawdę, kiedy coś złego zrobię, czuję darcie w uszach, bo mnie ojciec za uszy ciągnie! Kazio westchnął ciężko.

— Jak pan sam widzi, ciężkie jest nasze życie dziecięce. W takich warunkach trudno mieć dobry humor. W szkole się człowiek naderwuje, a przydzie do domu, to żadnego odpoczynku. Jeszcze gorsze piekło. Ze dwójki, że się źle uczysz, że na drugi rok „klapniesz”!

— Mówiła mi twoja mama, żeś przeszedł do następnego oddziału.

Kazio obojętnie wzruszył ramionami.

Banda aferzystów przekupiła kolejarzy narażając Skarb Państwa na olbrzymie straty

Przed kilku miesiącami władze kolejowe w Sosnowcu i Częstochowie natrafiły na pewne nieformalności przy obliczaniu tak zwanego osiowego.

Wszczęto wówczas dochodzenie i w miarę posuwania się naprzód śledztwa natrafiano na coraz nowe uchybienia, które kazały władzom przypuszczać,

że mają do czynienia z wielką aferą łanowniczą. Stwierdzono na przykład, że za postój niewyładowanych wagonów na bocznicach w Sosnowcu, Częstochowie i stacji towarowej Bleszno, funkcjonariusze kolejowi przekupieni przez aferzystów, pobierali tylko połowę obowiązującej taryfy. Poza tym obni-

żano nieprawnie stawki za transporty węgla nadchodzące z Zagłębia Dąbrowskiego i Śląskiego.

Machinacje te prowadziła do skonałe zorganizowana banda aferzystów, która miała swą centralę w Sosnowcu i potrafiła usidlić cały szereg funkcjonariuszy kolejowych i nakłonić

ich do popełniania nadużyć.

Urzednicy „przychylni” dla aferzystów byli sówicie wwnagradzani. Niektórzy byli nawet na stałej pensji, sięgającej w niektórych wypadkach tysiąca złotych miesięcznie.

Dochodzenie komisji kolejowej było prowadzone w ciągu sześciu miesięcy w ścisłej tajemnicy. Dowiero gdy w relacji komisji śledczej skupiły się wszystkie nci afery, przystąpiono do likwidowania bandy.

Z polecenia sędziego śledczego aresztowano w Sosnowcu 9 funkcjonariuszy kolejowych, a w Częstochowie 5. W aferę jest włączonych ponad 100 osób.

Dalsze dochodzenia prowadzi obecnie władze sądowe.

Znaczenie wizyty min. Becka w stolicy Francji

PARYŻ. Prasa francuska zamieszcza szereg fotografii polskiego ministra spr. zagr. Becka oraz artykuły poświęcone omówieniu znaczenia wizyty.

Publicysta Donadiu w artykule p.t. „Sojusz polsko-francuski stale i coraz bardziej nabiera dziś kapitalnego znaczenia” wskazuje na łamach „Epoque”, iż byłoby zbyt cenne podkreślać wagę obecnej wizyty polskiego ministra w chwili, gdy Europa przeżywa tak trudne go-

dziny i w przededniu ważnych zebrań międzynarodowych.

Z prawdziwym zadowoleniem należy stwierdzić zacieśnianie

się węzłów polsko-francuskich. Polska i Francja winny pozostać ściśle związane — kończy publicysta. Wizyta min. Becka jest w obecnych okolicznościach szczególnie pożyteczna.

Również publicysta Rey w „Le Journal” podkreśla, że należy się cieszyć z częstych spotkań polskich i francuskich mężów stanu. Oficjalne koła francuskie podkreślają znaczenie tej podróży. Jest znamienne przy tym, że polski minister przybywa do Paryża w okresie ciekawych rozmów dyplomatycznych.

Blok polsko-rumuński stanowi dziś w Europie wschodniej

nową siłę polityczną i wojskową której znaczenie wzrasta z każdym dniem. Strona francuska ocenia to.

Losowanie Pożyczki Inwestycyjnej

W trzecim dniu ciągnięcia 3 proc. Premijowej Pożyczki Inwestycyjnej I emisji, padły następujące wygrane po zł. 500.

(Pierwsza liczba oznacza numer serii, druga — numer obligacji).

607-4	177-4	31-5	891-5	270-11	11679	9	11280	11	11824	11
979-11	129-11	665-11	694-11	12785	11905	18	11944	27	11294	28
53-18	797-18	999-29	456-39	12498	11326	28	11666	29	11796	29
563-41	574-41	462-42	451-41	12077	11998	29	11408	41	11628	41
1004-4	1324-4	1114-4	186-4	13342	11928	41	11443	42	11521	44
1389-5	1564-5	1896-9	1754-9	13111	11653	44	12012	4	12120	4
1139-18	1580-18	1148-28	1443-28	13096	12612	5	12511	9	12995	11
1695-28	1848-28	1548-29	1336-29	13371	12785	18	12522	27	12988	27
1867-29	1949-29	1482-41	1608-41	13809	12498	29	12589	29	12514	39
1538-41	1220-42	1115-44	2187-5	13714	12077	39	12656	39	12415	42
2036-9	2058-9	2511-9	2179-11	13717	13342	4	13124	5	13310	5
2595-11	2733-11	2033-18	2169-18	14677	13111	9	13553	9	13992	9
2031-28	2908-28	236-28	2783-29	14047	13096	11	13095	27	13381	27
2894-29	2593-39	2144-41	2206-42	14627	13371	27	13373	27	13737	28
2976-44	3034-4	3791-4	3908-4	14277	13809	28	13822	28	13573	29
3659-5	3671-5	3954-5	3075-8	14482	13714	29	13189	41	13571	41
3394-8	3703-9	3807-9	3510-11	15590	13717	41	14040	4	14079	4
3264-18	3376-18	3878-27	3692-29	15751	2595-11	4	14954	4	1409	5
3272-39	3504-39	3666-39	3888-39	15470	2031-28	9	14318	9	14673	9
3122-41	3731-41	3478-42	3268-44	15174	2894-29	11	14513	18	14096	28
4260-4	4197-4	4798-5	4855-5	1580	2976-44	28	14062	29	14623	29
4050-9	4299-11	4287-18	4517-18	16517	3659-5	41	14984	42	14805	44
4670-18	4168-27	4387-27	4748-27	16794	3394-8	4	15872	4	15593	9
4374-28	4065-39	4943-39	4065-41	16092	3264-18	9	15991	9	15060	11
1093-42	4801-42	4999-42	4090-44	16334	3272-39	11	15311	18	15319	29
1142-44	4250-44	4718-44	5621-4	16753	3122-41	39	15665	39	15295	44
268-5	5289-5	5057-11	5359-11	16606	4260-4	44	15812	44	15890	44
5419-11	5036-18	5170-27	5633-27	16517	4050-9	4	16637	4	16976	4
5728-27	5089-28	5484-28	5920-28	16794	4670-18	5	16913	18	16874	18
5583-29	5592-29	5978-29	5074-39	16092	4374-28	27	16308	27	16095	28
5211-39	5419-41	5228-41	5554-41	16334	1093-42	28	16168	29	16389	29
5968-44	5098-42	5062-42	5599-42	16753	1142-44	29	16383	39	16561	39
5033-44	5146-44	6152-5	6878-5	16606	268-5	39	16908	41	16766	42
5975-5	6239-11	6794-11	6503-18	16901	5419-11	42	17819	5	17820	5
6709-18	6631-27	6823-29	6044-39	17991	5728-27	11	17735	27	17861	39
6904-39	6241-42	6564-42	6652-42	17001	5583-29	41	17073	41	17441	41
6855-42	6049-44	7021-4	7412-4	17078	5211-39	42	17354	42	17384	42
7298-4	7028-9	7617-9	7885-9	17075	5968-44	44	17663	44	18860	4
7420-11	7892-18	7719-18	7213-18	18917	5033-44	4	18578	5	18329	9
7748-18	7122-18	7342-18	7044-27	18352	5975-5	27	18748	27	18073	27
7871-27	7438-28	7433-28	7615-28	18720	6709-18	28	18076	29	18700	29
7007-39	7472-39	7369-39	7050-41	18959	6904-39	39	18114	41	18120	41
7879-41	7873-42	707-42	7146-44	18659	6855-42	42	18715	42	18961	42
7250-44	7535-44	7687-44	8399-4	18548	7298-4	44	19552	4	19272	5
8214-4	8650-4	8609-4	8664-5	19327	7420-11	5	19068	9	19747	11
8620-5	8225-5	8504-11	8163-18	19773	7748-18	11	19960	11	19473	18
8336-18	8516-27	8755-28	8145-29	19055	7871-27	27	19608	27	19695	27
8321-39	8706-39	8814-41	8793-42	19314	7007-39	28	19611	28	19946	28
8558-44	8965-44	9921-4	9439-5	19181	7879-41	29	19001	39	19104	41
9258-9	9556-11	9688-11	9651-18	19627	7250-44	41	19852	41	19519	44
9807-27	9726-27	9965-28	9054-28	19600	8214-4	44	20067	5	20848	5
9118-39	9290-39	9872-39	9877-40	209120	8620-5	5	20046	9	20047	9
9319	44	10412	9	20342	8336-18	11	20653	11	20925	11
10879	11	10026	18	20166	8321-39	27	20606	27	20411	27
10334	27	10429	27	20414	8558-44	28	20355	29	20562	29
10736	28	10048	29	20451	9258-9	39	20397	41	20693	42
10548	29	10753	39	20399	9807-27	44	21211	4	21729	5
10483	42	10685	42	21653	9118-39	9	21776	9	21127	18
				21329	9319	18	21260	28	21550	39
				21818	10879	39	21220	42	21372	42
				21117	10334	44	22306	4	22329	5
				22189	10736	9	22822	18	2249	27
				22469	10548	28	22456	9	22259	41
				22474	10483	42	22009	44	2183	44

Frontem do Morza

Poderżnęła sobie gardło brzytwa Wstrząsająca tragedia młodej mężatki

Mieszkańcy Dębowej Góry w Sosnowcu znajdują się pod wrażeniem tragicznego samobójstwa młodej mężatki, 23-letniej Zofii Kosnowej, która poderżnęła sobie brzytwa gardło i przecięła żyły w ręk.

Zofia Kosno pomimo, że była od dwóch lat mężatką, była u swych rodziców, a mąż jej w Klimontowie w swoich, ponieważ był bezrobotny i nie mógł utrzymać siebie i żony.

Ten stan rzeczy doprowadził do tragedii. — Kosno z natury bardzo podejrzliwy, sądził, że żona żyjąca bez jego pomocy, zdradza go. Toteż za każdym

razem, podczas odwiedzin, robił jej wymówki. Pani Zofia Kosno pokpiwała z niego potrosze, ponieważ nie poczuwała się do winy.

Krytycznego dnia Kosno przybył do żony i nie zastał jej w domu. Teściowie oświadczyli mu, że Zosia udała się do znajomych na Nivkę. Kosno od razu powziął podejrzenie i udał się na poszukiwanie żony do Nivki.

Nie wiadomo czy spotkał tam swoją żonę, czy nie i czy z nią mówił. Faktem tylko jest, że młoda kobieta sama przybyła do

domu. Była w dobrym humorze, kilka minut spędziła w pokoju rodziców, a następnie udała się do siebie, oświadczaając, że chce spać.

Weszła do drugiego pokoju i zamknęła za sobą drzwi na klucz. Nagle z jej pokoju doleciał przeraźliwy krzyk. Przerażeni rodzice wyważyli drzwi i oczom ich ukazał się straszny widok. Zofia leżała na podłodze w kałuży krwi. Miała poderżniętą szyję i żyły u rąk.

Desperacko przewieziono do szpitala, gdzie dzięki szybkiej pomocy lekarskiej stan jej znacznie się poprawił.

Juliusz Morawski

Musisz mnie kochać!...

Wzruszające dzieje miłości dziewczyny z ludu do arystokraty

Z tajemniczych powodów hrabia Tudziewicz musiał opuścić niemiłą sobie podobno bogatą Klarę Demską. Chciał jednak zostać jej mężem tylko z nazwy, co młodą małżonkę doprowadzało do silnego wzburzenia. Tudziewicz był bowiem zakochany w biednej dziewczynie, Hance Czernównie, która zdradę ukochanego wzięła mocno do serca i powzięła pewne plany. W tym celu zawarła przyjaźń z przyjacielem Tudziewicza, Antonim Notyńskim.

Po wielu przykrych przeżyciach Tudziewiczowi udało się zniszczyć sfałszowane przez Alfreda i Tomasza, braci Klary, dokumenty, konpromitujące jego rodzinę. Hrabia bowiem nie wiedział, że w Ameryce żyje jego ojciec, który przed wieloletni opuszczył Polskę w tajemniczych okolicznościach. W Ameryce stary hrabia stał się człowiekiem bogatym i wszystkie działania Demskich zmierzały do zagarnięcia tego majątku. Między innymi zmusili oni swoją siostrę, jako żonę hrabiego, do współżycia z jednym ze służących, Antonim, przyjacielem kabalarki Gójkowej.

Tudziewicz opuścił żonę i postanowił unieważnić swoje małżeństwo z Klarą, by połączyć się wreszcie z Hanką. W swych zamiarach napotkał dwóch rywali — obu braci Demskich. Tomasz pozornie usunął się, przebiegł jednak zgłotował bratu zasadzkę, z której Alfredowi udało się ucieknąć. Uciekając z Warszawy porwał sterroryzowaną Hankę.

Tomasz puścił się w pogoń za bratem. Tudziewicz natychmiast pojechał do domu Demskich, by czegośkolwiek się dowiedzieć.

Braci naturalnie nie zastał, natomiast Klara, mówiąc o ciągle niewygasającej miłości dla niego, powiedziała mu o tym że dokumenty, które zniszczył, były sfałszowane, że będzie miała dziecko, że stało się to pod przymusem braci. Chory i osłabiony hrabia oszołomiony był tymi wiadomościami.

Po wielu godzinach jazdy, Alfred porzucił samochód i lassem dotarł z Hanką do chaty na bezludziu.

Przedostali się następnie przez granicę i znaleźli się po stronie łotewskiej.

Tomasz otrzymał wiadomość o kierunku ucieczki brata. I postanowił za nim wyruszyć.

Przemysławiec ze Stanów Zjednoczonych Tomasz Demski, zatrzymał się w pierwszorzędnym hotelu w Gdyni. Nie przebywał w nim jednak długo. Już następnego dnia jego samochód został załadowany na niewielki parowiec, mający odjechać do Anglii.

Tomasz Demski jadł spokojnie obiad w wielkiej prawie pustej sali restauracyjnej. Przystąpił właśnie do deseru, kiedy przy stoliku jego zjawił się jakiś człowiek.

— Pan Tomasz Demski? — zapytał.

— Tak jest — odparł Tomasz, spoglądając bacznie na nieznanego.

— Pan widzę, kończy obiad. To się dobrze składa. Zechce pan ze mną udać się do urzędu śledczego.

— Po co?

— Tam panu wyjaśnią sprawę.

— Domyślam się jej.

— Tym łatwiej wszystko się wyjaśni.

— Chodzi mi o pośpiech. Za godzinę mam odpłynąć.

— To już nie ode mnie zależy.

— Domyślam się. Pan pozwoli, że wypiję tylko filiżankę czarnej kawy. Kawa tu bardzo dobra, aromatyczna i mocna — chwalił spokojnie.

— Pan zechce się pośpieszyć.

— Czynieć to!

Wypił jednym haustem kawę, otarł usta i podniósł się.

— Jeszcze tylko uregulowanie rachunku! Proszę o rachunek — zwrócił się do kelnera.

Zapłacił, zostawivszy sute wynagrodzenie.

— Proszę powiedzieć panu szoferowi, by oczekiwał na mnie w przystani. Zjawię się punktualnie.

— Co za tupet ma ten jegomość! — stwierdził funkcjonariusz urzędu śledczego.

Tom, wyszedłszy z nim, spostrzegł, że jeszcze jeden wywiadowca postępuje za nim w odległości paru kroków.

W urzędzie śledczym Tomasz zasypyano gradem pytań: po co przyjechał, dokąd jedzie, w jakim celu. Sprawdzone skrupulatnie wszystkie dokumenty, jakie posiadał.

— Czy tak, czy inaczej, zmuszeni jesteśmy pana zatrzymać — powiedziano mu.

— Panowie sądzą, że jestem w zmoiwie z Alfredem Demskim, który uciekł za granicę. Prawda?

— Owszem.

— Tak też myślałem. W Warszawie powiedziałno mi, że uciekł on na Łotwę. Ja natomiast muszę wyjechać do Anglii na kilka dni. Za kilka dni powrócę do Gdyni. Zresztą nie ciąży na mnie żadne oskarżenie i panowie nie mogą mnie bezprawnie zatrzymywać. Jestem obywatelem Stanów Zjednoczonych.

Rokowania nie trwały długo. Tomasz Demski wyszedł z urzędu śledczego, wyraziwszy ubolewanie nad postępkami swego brata i mimochodem wyjaśnivszy, że tłem jego czynów była rywalizacja o względy kobiety.

Tak, jak zapowiedział Mickowi, zjawił się na przystani na piętnaście minut przed odpłynięciem parowca.

Pasażer opuścił parowiec w Kopenhadze. Podróżującemu dla przyjemności Amerykanowi podobalo się tu wysiąść. W Kopenhadze w biurze podróży dowiedział się szczegółowo o wszystkie linie, łączące Łotwę, a ściśle mówiąc Rygę z Ameryką. Stracił parę godzin na porozumienie się telefoniczne z Rygą, by dowiedzieć się o wyjeżdżających do Ameryki. Wśród nich nie było żadnego z nazwisk, które by mogło zainteresować Tomasza Demskiego. Tego samego dnia wieczorem Tomasz Demski odpłynął do Rygi.

Zewnętrznie zachował spokój. Wewnętrznie miotła nim wściekłość. Był na obcym zupełnie te-

nie i nie umiał działać tak sprawnie, jakby to miało miejsce w Stanach.

Znalazłszy się w Rydze, zrazu nie wiedział, co przedsięwziąć, dokąd się udać. Błądził po ulicach, rozglądał się po zakamarkach. Zdawał sobie sprawę z beznadziejności takiej włóczędzy.

— Tak mogą ich szukać przez całe tygodnie. — myślał. — Mogę liczyć tylko na przypadek.

Usiłował pomóc przypadkowi, nakazawszy Mickowi, by czuwał w porcie... Rozpatrzył się w rozkładzie godzin odpływających parowców. Był przekonany, że Alfred będzie chciał wyruszyć do Ameryki i liczył na to, że to ułatwi mu zetknięcie się z bratem. Nie był jeszcze zdecydowany, jak postąpić. Uzależniał to od stanowiska brata. Nie miał jednak zamiaru rezygnować z Hanki.

— Sympatie kobiet — myślał — mogą być często zupełnie niezrozumiałe, ale ona go przecież nie kochała i nie kocha. Nie uciekla z nim z Polski do browolnie! Zatem będzie rada, jeśli stanie się coś, co położy tamę terrorowi, pod którym się znajduje.

A obok nieustępliwych myśli o odebraniu Hanki bratu, nie przestawały Tomasza Demskiego nurtować myśli, niezmiernie gorzkie: żałował swego postępku, który naraził brata.

— Postąpiłem jak szaleniec! To nie była odpowiednia kara za jego nieposłuszeństwo! Mogłem znaleźć wiele innych środków i sposobów. Może mnie we własnych oczach usprawiedliwiać tylko wściekłość, którą on sam wywołał.

Ale te myśli nie budziły w nim żadnego żalu. Podniecały jego gniew i utwierdzały go w przekonaniu, że należyła nauka za niekarność Alfreda będzie dopiero odebranie mu Hanki.

— Nieposłusznym w Stanach po prostu sprzątało się — myślał. — Dla niego robię wyjątek! Chciałem, żeby tylko trochę posiedział. A że udało mu się uciec, więc nie było żadnej kary. Z nami nie można zrywać tak łatwo!

I jeszcze jeden budował argument, mający całkowicie usprawiedliwienie to, co przedsięwziął:

— Nie wiem, jak Al postąpił! Mogę się po nim spodziewać chęci pokrzyżowania naszych planów. Do tego nie wolno mi dopuścić!

I nadal krążył niezmordowanie po porcie pasażerskim, nie przestawał odwiedzać biur żeglugi.

Na listach podróży nie było wielu obywateli Stanów. To ułatwiło mu kontrolę! Niektóre nazwiska znał Tomasz ze Stanów: byli to wielcy kupcy, lub znani bogacze. O tych, których nie znał, z łatwością zasięgał bliższych wiadomości w biurach lub w hotelach.

— Czyżby Alfred miał zamiar uciec do Rosji? — zadawał sobie niepokojące pytanie.

O współczesnej Rosji Tomasz miał niewiele wiadomości. Składały się na nią urywki artykułów, w których Rosja była rajem lub piekłem. W raj rosyjski nie wierzył. Rewolucja, którą oglądał własnymi oczami, pozostawiła w nim wspomnienie niemiłe. Sam ledwie wyszedł z życiem i niewielkim zresztą zapasem drogich kamieni i kosztowności, uciekając poprzez całą Azję aż do Chin i Japonii.

Przeprowadzał rozmowy ze służbą, z włóczącymi się w porcie ludźmi. Natrafił na jednego obieżyświata, który za sutym wynagrodzeniem obiecywał mu przedostanie się do Sowietów. To jeszcze bardziej zaniepokoiło Tomasza. Nie ustawał jednak w czuwaniu nad podróżnymi.

(Dalszy ciąg jutro)

PIOTR CHABERA

Wspomnienia szwoleżera

(Ckres walk o Niepodległość 1919 - 1920 r.)

Cześć III. Ofensywa Budiennego

41.

Bardzo dotkliwie dawał nam się we znaki brak soli. Nasza kuchnia połowa miała w zapasie zaledwie na parę dni soli. Oszczędzano więc i pilnowano soli, jak skarbu, tak że jedliśmy obiady cokolwiek posolone, a by tylko na dłużej starczyło.

Przez parę dni bolszewicy nie dokuczali nam zbytnio. Trzymaliśmy się zawsze brzegu rzeki, pilnując, aby nieprzyjaciel nie przedostał się do nas. W tym celu paliliśmy mosty na rzece i dzień i noc obserwowaliśmy ruchy wojsk bolszewickich.

Upływa tak dni parę, lecz sytuacja nasza, zamiast się poprawić, to pogarsza się. Otaczające nas oddziały nieprzyjacielskie nie dają nam spokoju. Ze wszystkich stron szarpią nas, wspomagani przez ludność miejscową. Opędzamy się, jak możemy, przenosimy się nocą z miejsca na miejsce, w dzień odpoczywamy, szukamy przeciwności, ponieważ Ukraińcy wszelkie zapasy w mgnieniu oka gdzieś ukrywa-

ją przed nami. Sytuacja nasza jest nie do pozazdroszczenia.

Nareszcie nadeszła decydująca chwila. Za wszelką cenę musimy przeprawić się przez Horyń, przebić się przez zastępujące nam drogę oddziały bolszewickie i dotrzeć do swoich.

Pewnego dnia wszystkie oddziały zgrupowały się w pobliżu Horynia, skąd mieliśmy ruszyć do przeprawy. Od rana wrze praca przygotowawcza. Zajmuje stanowiska artyleria, piechota rozwija się tyraliera w polu, my zaś zatrzymujemy się kolumną pode wsią, położoną tuż nad rzeką, ukryci z końmi w głębokim jarze.

Dzień jest pogodny, a słońce praży nieimiłosiernie. Parno jest i duszno, że trudno oddychać, a pot leje się z nas ciurkiem.

Około południa por. Olszewski wysłał nas kilku na patrol do mostu na Horyniu. Jedziemy przez zarośla wzdłuż rzeki, obserwując przeciwny brzeg. Ob- rzeką w niewielkim oddaleniu widnieje wioska, a między bu-

dynkami widać uwijających się bolszewików.

Ostrożnie przekradamy się do mostu. Konie zostawiamy w krzakach, a sami pieszo chyłkiem podchodzimy. Tuż za mostem widać placówkę bolszewicką. Stoi trzech krasnoarmiejców na koniach i bacznie obserwuje most.

Staneliśmy i namyślamy się co zrobić?

— Strzelać do bolszewików, czy nie?

— Lepiej nie. Po co ich płoszyć i alarmować.

Wracamy, zostawiając ich w spokoju. W tej chwili nadeszła kompania naszej piechoty i nie spostrzeżenie obsadziła prze-smysk mostowy.

Zbliża się wieczór. Słońce nad zachodem rzuciło na ziemię krwawe blaski, a od strony południowo zachodniej na niebie ukazują się czarne chmury. Co chwila rozbrzmiewają oddalone grzmoty i przebiegają błyskawice — idzie burza.

Wiatr pociąga coraz ostrzejszy i kłęby czarnych chmur toczą się z hukiem coraz bliżej i bliżej, zajmując coraz więcej nieba na widnokręgu.

Zachodzące słońce rzuca ostatnie purpurowe promienie i niknie za czarną kurtyną chmur. Zapenował mrok. W tym za- drżała ziemia i huk rozdarł po-

wietrze. Nasze działa rozpoczęły akcję.

Salwa za salwą rozbrzmiewa i grad pocisków spada na położone za rzeką stanowiska nieprzyjacielskie.

Niesamowity widok! W nieustannym huku armat i piorunów, pod sklepieniem czarnych zwałów chmur widać błyski strzałów, snopy ognia wybuchających pocisków i oslepiające rakiety błyskawic.

Zawrzała walka na niebie i ziemi. Stoimy całym szwadronem w jarze, czekając rozkazu do ruszenia do walki. Bolszewicy odpowiadają strzałami z rzadka. W zajętej przez nich wsi wybuchają pożary.

W tym błyskawicą zrywką rozdarła niebo. Rozległ się grzmot, zaszumiło w powietrzu i jak z cebra lunął deszcz.

Armaty jeszcze biją, lecz pada komenda:

— Naprzód!

Deszcz leje, całe strumienie wody przepływają po nas. Przemoczeni do suchej nitki zbliżamy się do mostu. Piechota już przeszła na drugą stronę. Za chwilę podążają za nią, zajmując za rzeką obronną pozycję.

Deszcz leje, pioruny biją, a tymczasem przeprowadzają się wszyscy szczęśliwie na drugą stronę.

Ruszamy do wsi, bolszewików

już nie ma. Przemoczeni i zniechęceni wpadamy do chaty. W chatkach pusto, jak wymiotł. Mieszkańcy w obawie przed kulami uciekli, kryjąc się gdzieś.

Zajmujemy wieś i lokujemy się po kilku w chatkach, chcąc przy piecu wysuszyć zmoczone mundury i pożywić się czymkolwiek.

Krzatamy się sami, ponieważ gospodarzy nie ma, szperając po kątach w poszukiwaniu jedzenia. Znajdujemy po chwili parę bochenków czerstwego chleba, kawał słoniny no, i jeden z kołegów łaszczy koszy jaj, które znalazł wiszące z koszem gdzieś na strychu.

Wnet bucha wesóły płomień w piecu, skwierczy na patelni słonina, a w chatupie czuć ciepło i smakowitą woń jajeczniczy.

Na piecu buchają parą suszące się nasze łachy, a my tymczasem wcinamy z chlebem jajecznicę aż nam uszy się trzęsą.

Po posiłku chłopcy rozglądają się za posłaniem, bo senność już zaczęła dokuczać.

Wyjrzałem przez okno, ciemno na dworze, choć oko wykol. Deszcz, aczkolwiek drobniejszy chłupie jeszcze.

(Dalszy ciąg jutro).

**Być jesteś członkiem
L.O.P.P.?**

Kalendarz dnia

10
Wrzesień

PIĄTEK

Mikołaja z Tolent.,
Nemezi, Łucji, Pul-
cherii.
Słowiański: Mści-
bora.
Słońca wsch.: 5.01,
zach. 18.04.
Księżyc: wschód:
11.21, zach. 19.53.

HISTORIA PODAJE

1770 K. Pułaski zajmuje Częstochowę
1794 Dąbrowski z powstańcami nad
Wartą.
1898 Zamordowanie w Genewie cesa-
rzowej Elżbiety, żony Franciszka
Józefa.
1914 Zwycięstwo Hindenburga na Ma-
zurach.

PRZYSŁOWIA:

„Dzisiaj hulki, dzisiaj hulki,
Jutro będzie bez koszulki”.

KTO NIE WIE, 2E:

Zarobek ludzi na całym świecie w
ciągu jednej godziny waha się pomię-
dzy dwoma centami, które zarabia
wyrobnik chiński, a 96 dolarami, któ-
re otrzymuje prezes trustu elektrycz-
nego w Nowym Jorku.

Tłumaczenie snów

P. Lena z Zabkowskiej. Znajomy z
letniska przyjeżdża do Warszawy. Ma
on obecnie jakąś bliźszą znajomą. List
nadejdzie. Kobieta opowie Pani o cho-
robie bliskiej osoby.

Halina H. H. Otrzyma Pani pienia-
dze. Niedomaganie czeka Panią. Bę-
dzie rozmowa z mężczyzną w mun-
daturze. Spełnienie marzeń. Siostrę cze-
ka sprzeczka z kobietą. Jakiś kłopot
pieniężny.

P. Janka G. Kłótnia będzie w do-
mu. Przeżyła Pani ostatnio jakieś
zmarwienie. Odwiedzi Panią miła
znajoma. Pozna Pani Kazimierza.

„Pyskata”. Niespodzianka czeka Pa-
nią. Rozmowa ze starszą niewiastą.
„Nasz skarb”. Skrzywdziła Pani ko-
goś. Krzywdę tę należy wynagrodzić,
bo pomści się na Pani.

P. Lusja z Dalekiej. Pozna Panisym
półecznego blondyna. Charakter pisma-
nia wskazuje odwagę. Pani talizman:
mały słoń z gipsu lub z porcelany.

P. Dziunio Bech. Miał Pan spory z
matką. Będzie rozmowa o zdobyciu
pieniędzy. Dowie się Pan ciekawych
rzeczy o znajomych.

P. Franca C. z Raszyńskiej. Brunet
izraelita mścił o Pani. Otrzyma Pani
pieniądze. Zabawa będzie.

P. Henryk Ob. Podróż niedaleko bę-
dzie w roku przyszłym. Będzie Pan
świadkiem zajścia ulicznego. Czekają
Pana rozmowa o polityce. Szczególna
cyfra: 7.

Jutro dalszy ciąg powieści „TRAFALGAR”

DINOL PŁYN — PRZY POCENIU PACII
PROSZEK PRZY POCENIU NÓG **OD POTU**

Na małej wokandzie...

Wszystko z miłości czyli: „O Małgosi, materialiste”

(A. E.) Na postoju obok
dworca Głównego podszedł do
taksówki pan Klemens Brylan-
ciak i rzekł do szofera:

— Wal pan do końca Chmiel-
nej.

Auto ruszyło. Gdy zaś dotar-
ło do Nowego Świata, pasażer
zawołał:

— A tera nazad!

Szofer zawrócił i jechał zno-
wu w kierunku dworca. A gdy
przystanął, pan Brylanciak wy-
siadł, wypił szklankę wody so-
dowej, po czym wrócił i znów
kazał jechać Chmielną.

Ta jazda po Chmielnej trwa-
ła tak długo, aż licznik wybił
trzydzieści złotych. Wtedy bo-
wiem szofer zatrzymał auto i
rzekł:

— Może pan hrabia zapłaci
te trzydzieści złotych? Bo
trafią się różne łachudry, co
tak na gapię jeżdżą.

— Później zapłacę.

— Później nie mogę, panie
hrabio.

— Nie wierzy mnie pan na
słowo?

— Nie wierzę.

— No to masz pan rację. Nie
taki pan głupi, na jakiego wy-

glądasz. Bo ja to doprawdy
groszą nie mam. Ostatnie piąt-
kę na sodowe wody wydałem.

Po tym oświadczeniu „pan
hrabia” wyleciał z taksówki, ob-
darzony mocnym kopniakiem, a
że obok stał posterunkowy,
więc spisano mu protokół.

— Proszę sądu wysokiego —
mówił pan Brylanciak na roz-
prawie w Sądzie Grodzkim —

na Chmielnej mieszka moja
Małgosia, z którą się kochamy.
Ale ta owa Małgosia wyjść za
mnie za mąż nie chce, z powo-
du jako że nie może się wiązać
z bele pętakiem, powiada, przez
łachu i przez gotówkę.

Takim sposobem specjalnie
jeździłem samosmrodem w te i
wewte po Chmielnej, żeby Mał-
gosia, co często bez łufek wy-
gląda, widziała, że nie jestem
taki znówu pętak.

Choćby mie teraz pan sędzia
na dożywotnie do mamra wsa-
dził, to nie będę się martwił.
Niech Małgosia widzi, że z mi-
łości dla niej do więzienia po-
szłem.

Sąd skazał pana Br. lancia-
ka na 10 dni aresztu.

Pełna tabela loterii

1-szy dzień ciagnienia 4-ej klasy 39-ej loterii

I i II ciagnienie.

GŁÓWNE WYGRANE

Po 50 tys. zł. na n-ry: 13325 54692.

Po 10 tys. zł. na n-ry: 32434.

Po 5000 zł. na n-ry: 7823 94310

189389

Po 2000 zł. na n-ry: 12332 33119

47842 49718 67764 93122 93220 108333

108875 109634 161126 162182 172383

182258 194835

Po 1000 zł. na n-ry: 10797 16661

20910 47751 49529 55390 56390 57216

72769 70887 71535 71862 76996 82008

83074 90904 95453 100542 103111

123092 126920 130524 136830 136439

150630 154622 161697 167299 175623

179261 189553

Wygrane po 200 zł.

392 442 1198 226 50 385 444 530 91

766 97 2105 214 314 62 402 5 859 87

918 3374 419 4016 23 109 12 220 311

17 499 87 582 837 5320 442 782 6063

253 62 339 72 478 68 797 846 7267

429 663 88 706 49 8208 429 37 579

734 47 56 9078 129 271 47 364 585

632 965

10024 207 12 420 510 95 758 962 76

11014 24 257 499 580 87 639 89 951

38 72 12030 70 324 74 732 864 13057

92 97 123 266 588 14059 270 540 642

39 15005 169 224 75 489 275 811 16044

209 99 599 611 81 826 50 17202 87 777

872 918 18036 68 83 131 56 311 91

19026 86 237 66 86 405 13 70 527 663

72 88 779 980 806 937 62 90

20157 292 305 603 82 702 21222 480

631 884 22032 315 32 70 583 692 23061

171 290 386 434 530 692 973 24040 71

83 367 931 62 25032 55 222 369 499

591 802 57 229 307 572 27145 202 505

19 627 738 56 68 880 939 28011 223 50

89 355 530 755 74 873 950 29030 115

80 291 457 535 97 89 707 20 73 908

94

30052 102 23 245 365 713 890 31019

131 381 481 588 637 77 82 944 32036

601 822 26 88 33062 129 74 278 338

471 651 64 820 34138 61 246 94 322

411 637 961 35073 672 453 559 768

93 942 60 37028 80 271 345 407 572

640 70 761 42 833 915 43 38063 94 116

348 66 412 776 99 39203 34 336 974

40178 85 376 462 717 70 41290 584

710 31 823 913 42021 125 51 61 403

582 83 753 882 905 36 43075 85 329

55 82 671 707 10 835 67 70 918 44180

230 87 696 722 45216 358 416 546 43

65 687 786 46081 195 98 272 308 28

74 422 81 526 680 771 47048 93 137

83 211 46 363 527 37 642 755 835 906

61 48116 201 595 617 803 850 965 77

49049 155 312 447 85 524 823 26 908

17 18 67

50069 370 84 97 585 696 701 5 88

899 910 51007 127 473 587 633 62

52020 26 440 716 858 84 72 963 53092

252 82 731 804 69 948 54057 67 125

333 459 92 569 675 738 971 33 55025

138 98 248 362 94 414 576 812 971

56075 96 133 6 237 385 640 717 77 87

933 88 57004 87 193 96 230 51 94 348

86 99 484 66 920 58143 392 427 541

60 631 61 732 885 944 59119 24 61

392 488 693 773 988

60064 70 163 335 478 619 83 707 16

924 47 61037 164 75 99 650 76 87 709

948 62072 167 338 77 405 39 42 596

954 63178 191 289 451 635 754 954

64009 81 137 61 96 296 321 479 671

788 953 91 65013 76 105 45 441 606

711 37 46 66055 152 508 58 714 819

928 67034 125 362 523 805 7 906 7

35 74 68105 45 47 239 378 408 15 72

82 696 952 69213 78 334 571 663 743

819

70043 146 254 379 527 869 62 905

51 62 99 71128 326 681 87 994 72142

44 45 202 96 379 73189 225 413 550

663 54 732 37 91934 75018 159 321 33

505 17 979 862 912 76033 244 621 32

745 43 937 77030 34 252 54 91 3706

411 16 38 565 719 38 53 802 936 78006

30 123 293 96 367 68 441 535 701 879

79129 292 23 462 50 59 511 44 702

80116 26 214 60 84 329 610 88 831

967 81453 93 98 504 67 82017 62 54

224 388 461 77 829 950 83053 116 83

210 395 735 65 872 913 84109 201 464

594 662 66 998 85174 325 423 39 637

878 86038 91 98 395 639 57 72 934 75

87058 215 77 64 349 28 426 628 770

982 95 88127 67 77 231 487 607 19

767 89299 364 489 507

90223 318 79 507 33 32 751 56 904

90 91056 517 60 862 92003 393 475

520 827 93105 220 487 784 898 950

94034 284 303 51 5333 35 930 95198

226 57 94 365 742 95 989 96108 81 227

56 334 66 888 97129 55 66 256 335 62

477 741 83 984 98001 15 44 148 54 78

223 638 99233 311 569 721 61 966

100008 58 76 128 340 424 520 642

704 813 908 31 101084 306 432 660 73

836 987 98 102033 47 54 162 97 258

88 95 307 26 489 574 793 811 947

103262 87 698 709 79 809 104043 54

116 232 202 69 68 542 49 78 607 942

105132 209 360 544 728 80 106045 93

276 449 506 94 640 65 767 835 107020

89 217 311 25 91 644 91 987 98 108026

209 315 93 413 45 682 10902 61 96 169

268 404 522 84 619 759 867 961.

110035 42 381 572 84 601 801 51 97

111018 398 457 84 593 665 719 980

112015 335 40 79 402 533 60 83 912

875 910 59 113314 824 87 88 994

114179 243 322 46 78 461 768 81

115150 250 381 451 601 3 78 738 59

845 116163 246 425 692 753 803 916 94

117211 335 797 118062 163 83 214 20

82 404 53 68 92 555 606 769 119003

131 202 337 444 760.

120073 391 937 48

Skradli herbaty za 10.000 zł.

Jednego z zuchwałych włamywaczy ujęto

Korzystając z tego, że w okresie żydowskich świąt Nowego Roku sklepy żydowskie były w ciągu trzech dni zamknięte, włamywacze i złodzieje warszawscy wzmożyli w tym okresie swoją „działalność” i dokonali szeregu wypraw złodziejskich.

Najzuchwalsze włamanie dokonane zostało przez niewykrytą na razie szajkę włamywaczy, w domu plac Żelaznej Bramy 4 — Żabia 2.

Włamywacze przedostali się nocą z niedzieli na poniedziałek, po uprzednim włamaniu zamków do mieszczącego się w tym domu składu kapeluszy, gdzie wybili ścianę i wtargnęli do sąsiedniego sklepu domu handlowego „Sem”.

Zuchwali włamywacze skradli 16 skrzyń herbaty, wartości około 10 tysięcy złotych, sprządlowali cały magazyn, porozbijali w kantorkę szuflady biurka w poszukiwaniu gotówki, a nie znalazłszy jej, wynieśli tę samą drogą łupy, załadowali prawdopodobnie do samochodu i odjechali w niewiadomym kierunku.

HUMOR WIELKICH LUDZI:

Teściowa. Niezadowolony z częstych odwiedzin swojej teściowej, Mark Twain porównał ją raz do gazety codziennej.

— Nie rozumiem, z jakiego powodu mamę porównałeś do dziennika?

— Jakiś, z jakiego powodu? A czyż mama nie przychodzi do nas dzień w dzień?

Firma „Sem” była ubezpieczona od kradzieży w dwóch towarzystwach asekuracyjnych. Kradzież spostrzeżono dopiero

w dniu wczorajszym, po otwarciu sklepów.

Zawiadomiona policja wszczęła natychmiast energiczne dochodzenie, celem wykrycia

sprawców włamania. Jednego z członków zuchwałej szajki już ujęto, ze względu jednak na dobro śledztwa, nazwiska jego na razie podać nie możemy.

Ciemności sprzyjają zbrodni!

Koło woła o oświetlenie

Mieszkańcy przedmieścia Koło, a zwłaszcza ul. Zawiszy w Warszawie zwracali się już do władz miejskich o należyte oświetlenie tej dzielnicy, w której ciągle jeszcze wydarzają się krwawe awantury i bójki.

Np. ul. Zawiszy na przestrzeni od tunelu kolejowego do ul. Magistrackiej nie posiada żadnego oświetlenia, a na innych ulicach latarnie stoją nieraz w odległości 500 m od siebie.

Krwawa zbrodnia, popełniona onegdaj przy zbiegu ul. Płockiej i Zawiszy powinna zwrócić uwagę czynników miejskich na zaopatrzenie oświetleniowe tego szybko rozbudowywanego się przedmieścia.

Śmiertelny cios bagnietem

zakończył bratobójczy spór o podział majątku

W Pustelniku pod Warszawą, pomiędzy braćmi: 25-letnim Marianem i 32-letnim Andrzejem Kurpikami, wynikła kłótnia na tle podziału majątku.

Spór zaognił się do tego stopnia, że w pewnej chwili Marian, w przystępie silnego zdenerwowania porwał bagnietę i zadał bratu cios w okolicę serca. Ranny zachwiał się, upadł i w kilka minut życie zakończył.

Bratobójca przerażony swym zbrodnictwem — uciekł. Nazajutrz, trawiony wyrzutami

sumienia, zbrodniarz zgłosił się do 15-go komisariatu, gdzie

przyznał się do zabójstwa. Bratobójcę aresztowano.

Poważni panowie we frakach

jeździli dawniej na rowerach

Przeglądając się sunącym po gładkich drogach Danii, czy Holandii tysiącom rowerów, albo patrząc na bohaterkie iście zmagania się rajdowców w biegu dookoła Polski, lub w „Tour de France”, ani się domyślamy, że rower jest przysługą starym. Powstał on, kiedy budowano kościół Mariacki w Krakowie. Naturalnie wygląd dzisiejszego roweru odbiega daleko od jego prototypu średniowiecznego, ale idea jest podobna.

W końcu XVI wieku genialny Leonardo da Vinci narysował model maszyny, poruszanej naciskiem stóp, przy pomocy sznura bez końca, biegnącego od kół przednich do małego koła, do którego przyłączone były przyrządy bardzo podobne do pedałów. Cała ta maszyna opierała się na czterech kołach drewnianych, była niezmiernie ciężka i prawdopodobnie dlatego niewysportowany nasz pradziad nie mógł jej w ruch wprowadzić. Ale już wcześniej istniały maszyny drewniane, których rysunek Leonarda da Vinci był zapewne udoskonaleniem. Były to po prostu czterokołowe wózki pozbawione dna, które popychało się nogami poruszającymi się swobodnie w pustym wnętrzu wozu. Po Leonardzie zaginął znowu pomysł roweru.

Spotykamy go dopiero w wieku XVIII, już jako trzykołową zabawkę dziecięcą, popychaną ręcznie, przy pomocy obracania korbek, podobnych do dzisiejszych pedałów, połączonych z przednim pojedynczym kołem. Napęd na przednie koło, dziś zupełnie zarzucony, utrzymał się tylko w rowerach dziecięcych, bardzo żywo przypominających nam prototyp z epoki pudrowanych markizów. Koło przednie w dalszym rozwoju roweru powiększało się coraz bardziej, aby osiągnąć jak największy obwód celem pokrycia jak największej przestrzeni przy jednym obrocie — a koła tylne malały — aż wreszcie powstał typ roweru naszych dziadków.

SAMOBÓJSTWO 18-LETNIEGO CHŁOPCA.

Wystąpił z roweru w pierś porwał się życia 18-letni Edward Gum (Grabów k. Warszawy) uczeń ślusarski.

który jeszcze możemy oglądać na starych fotografiach i dagerotypach. Olbrzymie przednie koło, o średnicy półtora metra, zaopatrzone w pedały, wysokie, małe siodełko i z tyłu śmieszne, małe drugie koło.

Na takich rowerach jeździli poważni panowie z bokobrodami, w zapiętych pod szyję frakach, jasnych ineksprymablach ze strzemiemionami, halstuchach i cylindrach. Zaczął się taki rower rozpowszechniać wszędzie, oprócz Anglii, gdzie królowa Wiktoria, zobaczywszy raz towarzystwo jadące na takich wózekach przez aleje parku windsprskiego, zauważyła, że „nie wydaje się jej to stosownym i jazda na czymś podobnym nie dowodzi staranności wychowania”.

Owe drugie tylne małe koła zaczęły zaprzętać umysły konstruktorów; coś trzeba zrobić z tym śmiesznym dodatkiem! Liczne wypadki spadania z roweru, z dwumetrowej blisko wysokości, nakazywały obniżenie całej maszyny. Ale nie u-

miano jeszcze tego zrobić.

Wreszcie jedna z fabryk angielskich przerzuciła napęd na koło tylne, połączona łańcuchem bez końca z trybem pedałowym, oba koła były już jednakowej wielkości i miały średnicę nieco większą od średnicy kół dzisiejszych rowerów. Wprowadzono po raz pierwszy t. zw. przekładnię, t. j. różnicę w ilości zębów kół trybowych, pedałowego i tylnego i w ten sposób uzyskujemy oszczędność ruchów mięśni w stosunku do przebytej drogi.

Tak powstał rower nowoczesny, któremu tylko od owych czasów przybyły opony ze sprężonym powietrzem, zamiast dawnych obręczy żelaznych i gumowych pełnych. Zmniejszono wagę ramy, wykonanej dziś z rur stalowych i poprawiono kształt siodełka, oraz jego resorowanie przy pomocy sprężyn. Wszystko to dokonało się niemal wczoraj, bo zaledwie 50 lat temu. A dziś już kilkadziesiąt milionów rowerzystów sunie po drogach całego świata.

O dalszej obniżce komornego

radzić będzie kongres lokatorów

Jak dowiadujemy się Komisariat Rządu zezwolił na zorganizowanie dnia 12 b. m. kongresu organizacji lokatorskich i sublokatorskich, który odbędzie się w lokalu przy ul. Królewskiej 16 w Warszawie.

Kongres ten będzie, jak wiadomo, poświęcony sprawie projektu nowelizacji ustawy o o-

chronie lokatorów w kierunku stopniowego likwidowania tej ustawy ochronnej. Również chodziłoby nie tylko o utrzymanie ulg komornianych, ale także o rozszerzenie tych ulg na nowe domy i na większe mieszkania.

Kongres zapowiada się ciekawie.

Tragiczna śmierć dziecka

wskutek braku opieki

Wiesław Wawrzyszew był wczoraj widownią niezwykle wypadku. Około godziny 12 w południe pozostawiona bez opieki 2-letnia Halina Prażmowska wpadła do otwartej studni.

Dziecko poniosło śmierć na miejscu.

Zebrani wieśniacy usiłowali dokonać samosądu na rodzicach dziewczynki, za pozostawienie dziecka bez opieki.

Burmistrz Pruszkowa pobił

podczas kurowania książek

Na ulicy świętokrzyskiej w Warszawie został pobity 56-letni Stanisław Gruszczyński, burmistrz m. Pruszkowa. Sprawcę pobicia zatrzymano. Jest to Zygmunt Ostrowski (Sandomierska 21), jeden z uc-

zystników blokady księgarń Rannego w czoło Gruszczyńskiego opatrzone w ambulatorium Pogotowia.

Tło pobicia — zatarg przy kupowaniu książek w jednej z blokowanych księgarń.

Aresztowanie urzędnika skarbowego

W Brodach dokonano sensacyjnego aresztowania, a miano wicie aresztowano bawiącego tam na lustracji urzędu skarbowego radcę lwowskiej Izby Skarbowej. Leona Kiryłowicza pod zarzutem sprzeniewierzenia na szkodę państwa.

Radca Kiryłowicz lustrując urząd skarbowy podjął podczas chwilowej nieobecności kasjera z kasy 400 zł. gotówkę. Gdy ten wrócił, wręczył mu równą wartość zrealizowanych kuponów obligacji państwowych i oświad-

czył, że wyręczył kasjera i wypłacił za kupony gotówką.

To wydało się podejrzanym kasjerowi i zawiadomił swe władze zwierzchnie we Lwowie, które wszczęły dochodzenie. Jak się okazało Kiryłowicz przyszedł w nieprawne posiadanie tych kuponów podczas lustracji innego urzędu skarbowego.

Radcę Kiryłowicza, który ma za sobą 30 lat służby, aresztowano i odstawiono do dyspozycji prokuratora w Złoczowie.

Opera się pali!

Nie, to był fałszywy alarm

Wczoraj o godz. 15-ej m. 15, woźny zarządu miejskiego oraz urzędnik dyżurny w wydziale bezpieczeństwa Komisariatu Rządu zawiadomili jednocześnie telefonicznie komendę straży ogniowej, że pali się gmach Opery w Warszawie.

Na miejsce pierwszy przybył II oddział, mieszczący się w gmachu ratusza. Następnie, z rekor-

dową szybkością przybyły I, IV i III oddział oraz komendant straży, Gieysztor. Strażacy pozakładali węże do hydrantów, inni zaś pobiegli na poddasze gmachu Opery.

Jak się okazało, na szczęście, był to fałszywy alarm, gdyż silny i gęsty dym pochodził z podwórza domu Focha 9, gdzie za paliła się smoła.

Perłowy finał naszych kolarzy

W wyścigu dookoła Węgier zajęliśmy drugie miejsce

W środę odbył się ostatni etap wyścigu kolarskiego dookoła Węgier na trasie Keszthely — Budapest dl. 187 km.

Węgry ostatniego dnia postanowili za wszelką cenę rozstrzygnąć wyścig na swoją korzyść, co im się udało, dzięki różnym wypadkom, którym ulegli kolarze polscy.

Niektóre wypadki dają dość dużo do myślenia. Na przykład na 50 km. jeden turysta węgierski zjechał drogą jadącemu w czołówce Moczulskiemu, łamiąc mu koło. Moczulski musiał poczekać na wóz reperacyjny, przy czym czekanie trwało cenne 10 minut, które wystarczyły za zepchnięcie naszego kolarza aż na 22 pozycję.

Napierała od razu na początku miał defekty gumy, które mu nie pozwoliły zająć jednego z pierwszych miejsc w etapie. Wszystkie te wypadki zdecydowały, że Polska zajęła dopiero drugie miejsce zarówno w klasyfika-

cji indywidualnej, jak i drużynowej.

Ostatni etap wygrał Polak Ignacyk w czasie 5 godz. 16 min. W tym samym czasie przybywają do mety drugi z kolei Rumun Tudose, Rumun Marmocsa, Węgier Karaki i Węgier Liszay. Wasilewski sklasyfikował się na 18 miejscu w czasie 5:16:01, dwudziestym był Napierała w czasie 5:21:35, 22-gim Moczulski 5:32:22.

W klasyfikacji indywidualnej wyścig wygrał Austriak Sztrakal, który uzyskał na całej trasie czas 33:45:23. 2) Wasilewski (Polska) w czasie 33:45:24 sek. 3) Szalay (Węgry). 4) Hoefner (Austria). 5) Ignacyk (Polska) w czasie 33:45:57. 10) Napierała (Polska) w czasie 33:50:58. 16) Moczulski (Polska) w czasie 34:11:45.

W klasyfikacji drużynowej: 1) Węgry w czasie 101:22:02, 2) Polska 101:22:19. 3) Austria. 4) Rumunia.

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Podoska zdołała podczas rozmowy z Sawickim wzbudzić w nim pełne zaufanie do siebie. Opowiedział jej o dziecku Jadzi, podał jej adres, gdzie to dziecko wychowuje, oraz pozwolił, by dziecko odwiedziła „z ciekawości”. Nazajutrz z rana Podoska z Jadzią udali się do mieszkania, gdzie było dziecko Jadzi. Wiedziały, że o tej porze Sawicki jest zwykle zajęty w swej fabryce.

Drzwi otworzyła kobieta w średnim wieku, dość otyła, o zarumienionych policzkach.

Spojrzała podejrzliwym okiem na obie kobiety i zapytała:

— Do kogo?
— Czy tu mieszka pani Siedlecka?
— Tak jest.
— Czy można pomówić z tą panią?
— To ja jestem. Czym mogę służyć?
— Mnie tu skierował pan Sawicki...
— Pan Sawicki? — odezwała się zdziwiona pielęgniarka.

Sawicki zapowiedział jej, że nie powinna wpuszczać nieznanymi ludzi do mieszkania.

Są to niezbrane jej kobiety. W jakiej sprawie przybyły?

Podoska rozpoczęła przyjaznym tonem rozmowę:

— Pan Sawicki, to mój dobry znajomy. Prosił mnie, bym odwiedziła was tutaj i przyjrzała się dziecku... Bardzo lubię takie pisklęta.

Pielęgniarka namyślała się nie wiedząc, jak ma postąpić. Wpuścić te kobiety, czy nie wpuścić?

Ale skąd mogą znać jej adres? Zapewne Sawicki podał im.

Widząc, że pielęgniarka waha się, Podoska powiedziała:

— Mogę pani podać szereg znaków rozpoznawczych. Pan Sawicki był tu wczoraj wieczorem i przychodzi prawie każdego wieczora, prawda?

— Tak jest, to prawda — powiedziała pielęgniarka i zaprosiła obie panie do pokoju.

— Gdzie jest dziecko? — pyta Podoska.

— Spi w tamtym pokoju... Tylko co nakarmiłam je, usnęło...

Jadzia jest teraz szczęśliwa. Stara się wszelkimi siłami panować nad sobą, by nie wybuchnąć płaczem radości. Musi panować nad sobą, udawać spokojną zewnętrzną.

Ale czy może być spokojna, gdy widzi, jak obca kobieta karmi jej dziecko?

Najmniejszym ruchem nie wolno jej teraz wykazać swego zainteresowania dzieckiem...

Serce jej krwawi, w oczach jej ukazują się łzy, ale ociera je szybko, by pielęgniarka nie zauważyła zmiany na jej twarzy.

A jednocześnie jakże jest szczęśliwa, że wnet ujrzy swego synka. Straciła już przecież nadzieję zobaczenia dziecka...

Pielęgniarka wprowadziła ją do sąsiedniego pokoju, gdzie tuż przy oknie stało małe łóżeczko.

Jadzia zbliżyła się do łóżka i spojrzała:

W śnieżno białej pościeli leżało maleństwo o różowych policzkach, przypominające zupełnie twarz laleczki.

Jadzia stała nad łóżkiem i przyglądała się dziecku. Znow w jej oczach pojawiają się łzy. Musi opuścić głowę, by pielęgniarka nie zauważyła tych łez.

— Ach, co to za piękny chłopaczek! — zawołała Podoska. — A w jakim jest wieku?

— Dwa miesiące — odrzekła pielęgniarka.

— A czy chrzczony już?

— Tak, zeszłego tygodnia właśnie zanieśliśmy go do chrztu.

— A jak go nazwaliście?

— Brunon, tak będzie się nazywać.

Serce Jadzi zabiło żywiej z radości.

— Wygląda zupełnie jak dziecko półroczne — radowała się również Podoska. — Co za piękny nosek, co za słodkie policzki...

Dziecko zaczęło budzić się. Na Jadzię spoglądały błękitne, duże oczy. Wydawało jej się, że oczy te pytają:

— Kim jesteś?

Chciała zawołać: dziecino moja kochana! Musiała jednak milczeć. Zresztą, tak czy inaczej nie mogła wymówić ani słowa.

Łzy uwieźły jej w gardle.

A dziecko coraz szerzej otwierało oczy, spoglądając zaciekawione na nowe twarze...

— Niech pani weźmie tego aniołka na ręce! — prosiła Podoska.

Niemowlę wpiło się w Jadzię swymi pięknymi, błękitnymi oczyma.

Nawet wtedy, gdy pielęgniarka wyjęła je z łóżeczka, nie przestawało przyglądać się Jadzi.

Pielęgniarka zauważyła to i odezwała się do Jadzi:

— Ale spodobała się pani widać temu małemu, bo oka z pani nie spuszcza.

— Może kapelusz pani podoba się mu — wtrąciła Podoska, nie chcąc wzbudzić najmniejszego podejrzenia u pielęgniarki.

— Tak, tak kapelusz... — odrzekła Jadzia.

Spojrzenie niemowlęcia napawało ją dumą. Jak wszystkie matki, była przekonana, że dziecko ją kocha nade wszystko i dlatego na nią tak spogląda.

— Ale spodobała mu się pani — powtórzyła raz jeszcze pielęgniarka.

Jadzia nic nie odrzekła.

Czuła, że ją dusi coś w gardle, że jeśli wymówi chociaż jedno słowo, to wnet rozplacze się.

— Mój ty aniołku — uśmiechnęła się Podoska do dziecka.

Poznała zmieszanie Jadzi. Postanowiła odwrócić uwagę pielęgniarki od niej.

Mówiła więc bez przerwy do pielęgniarki, wypytując o różne szczegóły.

A skąd się to dziecko wzięło? A kto jest ojcem tego dziecka? A kto jest matką?

Pielęgniarka rozgadała się tymczasem na dobre. Opowiedziała, że dziecko zabrał Sawicki z domu podrzutków.

Sportowcy czytają najpopularniejsze

pismo Nowy Sportowiec

Cena 10 groszy

Ukazuje się w poniedziałki i czwartki

— A skąd się tam to dziecko wzięło?

— Zapewne matka porzuciła — odrzekła pielęgniarka. — Biedaczka płacze teraz nad losem tego pisklęcia, ale nie wie, że dziecku niczego nie brak, zapewniam panią, że je chowam jak własne...

Jadzia panuje nad sobą resztą sił. Musi czynić nadludzki wysiłek, by nie wybuchnąć płaczem, by nie krzyknąć.

Chciała prosić pielęgniarkę, by dała jej na chwilę do potrzymania dziecko, ale nie mogła słowa wymówić.

W końcu powiedziała:

— Proszę mi dać dziecko do potrzymania...

Pielęgniarka spojrzała na Jadzię nieco zdziwiona.

Ale Podoska zauważyła to spojrzenie i odezwała się do Jadzi:

— Boli panią jeszcze gardło? Jest pani jeszcze wciąż ochrypnięta?

Pielęgniarka podała Jadzi dziecko.

Ręce Jadzi drżały. Oczy są pełne łez. Podoska obawia się, że Jadzia zdradzi się w końcu...

Pielęgniarka pozna, że tylko matka może tak drzeć o swe dziecko, że tylko matka może przeżywać tyle wzruszenia, ile się maluje na twarzy Jadzi.

Jadzia spogląda w niebieskie oczka swego dziecka, spogląda i milczy.

Oto nagle poczuła, jak gorąca łza spadła z jej oka i spłynęła na policzek.

Mimowoli szepce do dziecka:

— Ty sokołiku mój najukochańszy. Ty chłopaczku mój najdroższy. Czy poznajesz mnie, czy wiesz, że to twoja matka trzyma ciebie teraz na ręku, całuje cię i głaszcze...

Jedna łza po drugiej spadały z oczu Jadzi na poduszkę dziecka.

Chciałaby je przytulić do siebie, zapomnieć o wszystkim i o wszystkich.

Ale los jest nieubłagany.

Wie o tym, że wnet trzeba będzie dziecko oddać, że musi odejść. Uśmiecha się do niemowlęcia, a ono, jak gdyby rozumiało ten uśmiech, roześmiało się również.

Tymczasem Podoska pragnie zabawić pielęgniarkę. Powiada do niej:

— Widzę, że pani bardzo troskliwie opiekuje się dzieckiem...

— Bo to opuszczone i nikogo na świecie nie ma; szkoda takiego pisklęcia.

— A jak się pan Sawicki odnosi do dziecka? — zapytała Podoska.

— Wie pani, że czasem dziwię się temu człowiekowi. Staje godzinami nad łóżkiem dziecka i spogląda na jego twarzyczkę, jak w lustro.

— A często bywa?

— No, przecież sama pani wie: przychodzi prawie codziennie wieczorem, siedzi kilka godzin i po tym odchodzi...

— A w dzień przychodzi?

— Jak czasem. Czasem przyjdzie, na chwilę, zapyta się, co słychać, no i poleci...

W tej samej chwili rozległ się dzwonek przy drzwiach. Siedlecka pobiegła otworzyć.

Podoska zbladła: Boże, czy to czasem nie Sawicki!

(Dalszy ciąg jutro).

BILL NA TROPIE GANGSTERÓW

Sensacyjny film powieściowy z życia podziemnego świata Ameryki

Tajemnicze zniknięcie

JUTRO: „DO WASZYNGTONU”.

Kina kieleckie:

Czwartak Klub kobiet
 Palace: Mężczyzna na własność
 WF. i PW. Romans w Budapeszcie
 Casino: Pościg za kawalerem

Kupon ulgowy „K. Expressu Codz.”

Okazielemu kasa wyda bilet ulgowy w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca w „CZWARTAKU”.

ELEKTROWNIA w Kielcach Spółka Akc.

ELEKTRYFIKUJE
 fabryki, warsztaty
 gospodarstwa domowe

na najdogodniejszych warunkach.

Kupon „K. Expressu Codziennego”

upoważnia do otrzymania w kasie kina „Palace” w Kielcach biletu w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca

Odbiorniki sieciowe i przełączniki elektryczne, żelazka, łabryki, kuchenki, grzałki do rurek, poduszki i inne

do nabycia na dogodnych warunkach

w Rademskim T-wie ELEKTRYCZNYM

Spółka Akc. w Radomiu
 ulica Traugutta Nr 53

Kupon „K. Expressu Codziennego”

upoważnia do otrzymania ulgowego biletu w cenie 75 gr. do kina „Casino” na wszystkie miejsca z wyjątkiem łóż.

Nowy komornik w Słomnikach

Komornikiem przy Sądzie Grodzkim w Słomnikach mianowany został p. Tadeusz Pierchalski.

Dotychczasowy komornik Erb zdał już swe urządowanie.

Skarb ukryty na strychu znaleziono w zgłiszczach po pożarze na Nowym Swiecie. Tajemnica starego żyda

W czasie pożaru drewnia znawał. Po otworzeniu kasetki okazało się, że zawiera ona cenną biżuterię wielkiej wartości. Wieść o znalezieniu skarbu lotem błyskawicy obiegła miasto, wywołując wielkie wrażenie. Skarb został znaleziony przez policjanta i wobec braku właściciela cenną szkatułkę przechowano w komisariacie.

Dopiero w czasie dochodzenia okazało się, że w domku, w którym znaleziono cenną biżuterię zamieszkiwał ojciec dzisiejszego właściciela piekarni, stary Rozenholc. Był to już wiekowy i zdzienniały starzec, który umarł przed rokiem.

Stary Rozenholc trudnił się pożyczaniem pieniędzy pod zastaw drogocennych fantów, które następnie przechowywał w tajemnicy przed domownikami na strychu w żelaznej kasetce.

Przed śmiercią Rozenholc nie zdradził nikomu swej tajemnicy i dopiero ostatni pożar wydobyl kasetkę na światło dzienne.

Dzięki tylko energicznej czujności naszej policji skarb ocalał i nie wpadł w ręce rabusiów.

Przyczyny pożaru na Nowym Swiecie, dotychczas nie zostały ustalone. Śledztwo w sprawie pożaru trwa nadal.

Zbrojne najście na ogród owocowy

Do ogrodu owocowego w majątku Krzepin, gm. Radków, wziętego przez Grelę Stanisława, wtargnęło kilkunastu mieszkańców wsi Krzepin, uzbrojonych w kije, kamienie i motyki w celu dokonania kradzieży owoców.

Gdy kilku stróżów z dzierżawcą Grelą na czele usiłowali nie dopuścić do kradzieży i wypędzić sprawców z ogrodu, wówczas banda ta zaatakowała ich i dotkliwie pobiła stróża Marszałka Edwarda, po czym skradłszy około 100 kg. jabłek opuściła ogród.

Przy opuszczeniu ogrodu jeden z napastników strzelił z broni palnej i przestrzelił czapkę na głowie stróża Ramsa St. Ujęto dotychczas następujących sprawców tej kradzieży: Gieca Wł., Goldasa Fr., Czoka Wł., Brachowskiego M., Ordowskiego T. i Zimolaga M. wszyscy ze wsi Krzepin.

Wyrób szczotek i pędzli

J. OKRAJEWSKI

Kielce, ul. Sienkiewicza 30

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie szczotkarstwa wchodzące do użytku domowego, fabrycznego i technicznego, po cenach bardzo przystępnych

Posiadam na składzie: walizki, teczki, sznury, zabawki, linoleum, chodniki, wycieraczki i t. p.

3-letni sprawca pożaru

We wsi Piotrowice, gm. Słomnik, pow. kieleckiego, spaliła się cała zagroda gospodarska na szkodę Błaszczyka Walentego. Straty wynoszą 3000 zł. Ustalono, że ogień został

wzniesiony przez 3-letniego Błaszczyka Tadeusza, synka porzuczonego, który podczas nieobecności rodziców wziął z domu zapalniczki i rozpałił ogień tuż koło stodoły.

Ekran i Scena

„RAMONA”

Wielki triumf Loretty Young

Film w kolorach naturalnych zawojował w krótkim czasie wszystkie ekrany. Po wielkim sukcesie jaki miał obraz kolorowy z Marleną Dietrich należy zanotować najnowszy wyczyn techniki w dziedzinie filmu jakim jest bezsprzecznie najwspanialszy obraz z Loretty Young p. t. „Ramona”.

W żadnym wypadku produk

cja filmów kolorowych nie doszła jeszcze do takiej perfekcji i do tak ogromnej naturalności w oddawaniu prawdziwych barw na ekranie jak w „Ramonie”.

Kolory „Ramony” to nie chemiczna mieszanina farb przeniesiona na taśmę celuloidową ale najnowocześniejsze i najdoskonalsze zdobycze techniki filmu barwnego. Czas nakręcania „Ramony” trwał z górą 2 lata.

Jeśli dodamy do tego wielką kreację artystyczną miary co Loretta Young, świetną reżyserię Henry Kinga, to możemy z góry być pewni, iż film „Ramona” stanowić będzie niebyłą rewelację filmową w każdej dziedzinie.

Film „Ramona” ukaże się w Kielcach na ekranie kina „Czwartak”.

Przywiózł żonę i dzieci

i pozostawił na ulicy w Kielcach

Mateusz Malarczyk z Jędrzejowa przywiózł swą żonę Helenę z 4-gim małymi dziećmi i całą rodzinę pozostawił na ulicy Zagnańskiej zabierając uprzednio od żony 100 zł., które ta posiadała ze spłaty majątku od swego brata.

Ogłosiwszy rodzinę z

pieniędzy, Malarczyk uciekł w niewiadomym kierunku.

Nieszczęśliwa kobieta z dziećmi znalazła się formalnie na bruku, bez dachu nad głową i pozbawiona środków do życia.

Odszukaniem Malarczyka zajęła się policja.

Napad rabunkowy w miechowskim

We wsi Podleśna Wola, gm. Wielko-Zagórze, pow. miechowskiego, trzech bandyci, uzbrojeni w ucięte karabiny, wtargnęli do mieszkania Mashejka Wojciecha, od którego zażądali wydania pieniędzy.

Gdy napadnięty żądaniu temu odmówił, jeden z napastników strzelił w kierunku Mashejki, przy czym pocisk zdarł mu naskórek na szyi.

Następnie sprawcy znajdującą się w mieszkaniu siekierą rozbili kufer, z którego zrabowali 720 zł. i 2 kawalki słoniny,

po czym zbiegli. Sprawców napadu zatrzymano.

Drobne ogłoszenia

Unieważniam

zgodnie z legitymacją wydaną przez Huc Ludwikow w Kielcach na nazwisko Brzezowski Tadeusz

Czy jesteś już członkiem L. M. K.

Istniejący od roku 1899
Zakład rzeźniczo-wędliniarski
 został ponownie otworzony

POD FIRMĄ:

PIOTR MICHAŁOWSKI

przy ul. Kilińskiego Nr 9

i poleca się nadal względem swej klienteli.

B A R
 i Restauracja

„BRISTOL”

KIELCE,
 Sienkiewicza 21, tel. 12-19.

Dziś specjalne dania barowe:

Kiełbasa z kapustą
 Zraz wleprzowy po myśliwsku

40 gr.
 50 „

Saczupak faszy z kluskami
 Belsztyk firmowy

60 gr.
 50 „

Kiełbasa smażona z kapustą
 Bigos z młodej kapusty

40 gr.
 30 gr.

Ceny niezmiennione od 1935 r.

Prenumerata miesięczna „Kieleckiego Expressu Codziennego” łącznie z odnoszeniem do domu lub przesyłką pocztową w całym kraju 2 zł. 50 gr.

Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetrowy w 1 szpalcie w tekście 40 gr., za tekstem 30 gr. Ogłoszenia drobne 10 gr. za słowo. Ogłoszenia matrymonialne w dziale „drobnych” 20 gr. za słowo. Komunikaty i wzmianki 1 zł. od wiersza. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.